

Άμυνα η «μνήμη» των κυττάρων

Η πραγματική ανοσία δεν συναρτάται μόνο με τα μετρήσιμα αντισώματα

Το σοβαρό ενδεχόμενο οι μελέτες με τεστ αντισωμάτων να υποεκτιμούν την πραγματική ανοσία που υπάρχει στον πληθυσμό έναντι του κορωνοϊού εξετάζουν οι επιστήμονες. Οι ερευνητές παγκοσμίως εξετάζουν μήπως υπάρχουν και άλλοι παράγοντες, εκτός των μετρήσιμων αντισωμάτων, που καθορίζουν την ανοσία των ατόμων έναντι του ιού. Μεταξύ αυτών και τα T-λεμφοκύτταρα μνήμης τα οποία «θυμούνται» και ανακαλούν συναντήσεις με άλλους ανθρώπινους κορωνοϊούς στο παρελθόν, ως απόκριση στη μόλυνση από SARS.

Οπως αναφέρουν οι καθηγητές της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ Ευστάθιος Καστρίτης και Θάνος Δημόπουλος, πολλοί οργανισμοί ανά τον κόσμο όπως το Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων των ΗΠΑ, και το ΕΚΠΑ στη χώρα μας, προχωρούν σε έρευνες «ορολογικής επιτήρησης» για την ύπαρξη αντισωμάτων στον πληθυσμό με στόχο να καταγράψουν το ποσοστό των ατόμων που μολύνθηκαν από τον ιό. Όμως οι έρευνες αυτές μπορεί να υποτιμούν την πραγματική ανοσία απέναντι στον νέο κορωνοϊό. Άλλωστε, έχει αναφερθεί ταχεία μείωση των επιπέδων των αντισωμάτων μετά ήπα λοιμώξεων: πολλοί από τους ασθενείς δεν έχουν πλέον αντισώματα, τουλάχιστον που να μπορούν να εκτιμηθούν με τις υπάρχουσες μεθόδους. Ωστόσο, ορισμένα άτομα που δεν έχουν αντισώματα μπορεί να εξακολουθούν να είναι άνοσοι στον κορωνοϊό.

Ο Vincent Rajkumar, ογκολόγος στην Κλινική Μάγιο, στο Ρότσεστερ της Μίνεσοτα των ΗΠΑ και αρχισυντάκτης στο περιοδικό Blood Cancer Journal, υποστηρίζει ότι η παρουσία μετρήσιμων επιπέδων αντισωμάτων στον γενικό πληθυσμό δεν εξηγεί το γιατί τα νέα περιστατικά μόλυνσης από κορωνοϊό έχουν μειωθεί κατακόρυφα σε ορισμένες περιοχές που είχαν πληγεί σοβαρά, όπως η Γου-

REUTERS

Πολλοί οργανισμοί ανά τον κόσμο, όπως το Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων των ΗΠΑ και το ΕΚΠΑ στη χώρα μας, προχωρούν σε έρευνες «ορολογικής επιτήρησης» για την ύπαρξη αντισωμάτων στον πληθυσμό. Όμως οι έρευνες αυτές μπορεί να υποτιμούν την πραγματική ανοσία απέναντι στον κορωνοϊό.

Τα T-λεμφοκύτταρα «θυμούνται» και ανακαλούν συναντήσεις, με άλλους ανθρώπινους κορωνοϊούς στο παρελθόν.

χάν, η Μαδρίτη και η Νέα Υόρκη, και παραμένουν πλέον σταθερά με την πάροδο του χρόνου, χωρίς οι έρευνες αντισωμάτων να δικαιολογούν ανοσία της αγέλης. Μπορεί μέρος αυτής της ελάττωσης να οφείλεται στα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης, ωστόσο είναι πιθανόν οι περιοχές αυτές να συνεχίζουν να προστατεύονται και για άλλους λόγους, μεταξύ των οποίων και μία προϋπάρχουσα δια-σταυρούμενη ανοσία.

Σύμφωνα με τους καθηγητές, ο κορωνοϊός προκαλεί επίσης την ανοσολογική απόκριση των T-λεμφοκύτταρων μνήμης. Υπάρχουν ενδείξεις ότι ορισμένα άτομα που εκτίθενται στον κορωνοϊό εμφανίζουν μια παροδική απόκριση μέσω αντισωμάτων, όμως αυτό που μπορεί να τους προστατεύει τελικά είναι τα T-λεμφοκύτταρα μνήμης. Πρόσφατα δημοσιευμένη μελέτη υποδεικνύει ότι αυτά τα T-λεμφοκύτταρα «θυμούνται» και ανακαλούν συναντήσεις, με άλλους ανθρώπινους κορωνοϊούς στο παρελθόν. Αυτό μπορεί να εξηγήσει γιατί μερικά άτομα φαίνεται να αντιμετωπίζουν τον ιό πιο αποτελεσματικά και ως εκ τούτου είναι λιγότερο επιρρεπή στο να εμφανίσουν σοβαρή νόσοση. Επίσης, πρόσφατες μελέτες δείχνουν ότι ορισμένοι ασθενείς που ανέρρωσαν, και οι οποίοι είχαν αρνητικά

τεστ για την παρουσία αντισωμάτων έναντι του κορωνοϊού, ανέπτυξαν T-λεμφοκύτταρα ως απόκριση στη μόλυνση από τον SARS-CoV-2. Λόγω της διασταυρούμενης ανοσίας με άλλους συγγενικούς κορωνοϊούς ή της ανοσοαπόκρισης των T-λεμφοκύτταρων, ορισμένα άτομα μπορεί να μην είναι καθόλου ευπαθή στον ιό, ενώ μπορεί να μην εμφανίζουν καν ανοσοαπόκριση με παραγωγή αντισωμάτων. Ο Rajkumar είναι πεπεισμένος ότι οι μελέτες ορολογικής επιτήρησης και επιπολασμού των αντισωμάτων υποτιμούν σημαντικά το πραγματικό επίπεδο της ανοσίας ενός δεδομένου πληθυσμού στον νέο κορωνοϊό, χωρίς ωστόσο να είμαστε κοντά στην «ανοσία αγέλης» που σημαίνει ότι η τήρηση των μέτρων προστασίας παραμένει η βασική γραμμή άμυνας έναντι του ιού.

PENNY ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ